

ת"פ 16648/11/19 - מדינת ישראל נגד יהודה הוד בן דהן

בית משפט השלום בקריית גת

09 דצמבר 2020

ת"פ 16648-11-19 מדינת ישראל נ' בן דהן

בפני כב' השופטת ענת חולתא

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד בהט

נגד

יהודה הוד בן דהן

ע"י ב"כ עו"ד חביב

המאשימה

הנאשם

החלטה

1. החלטתי להרשיע את הנאשם בשתי העבירות המיוחסות לו בכתב האישום, אך לא באופן מלא כנוסחן בכתב האישום:

ביחס לעבירה של "אי הודעה על גילוי עתיקה" המיוחסת לנאשם בעניין התפוסים המפורטים בכתב האישום, החלטתי להרשיעו בעבירה ביחס לחלק מהתפוסים המפורטים בלבד - ארבעה מטבעות מתוך כלל התפוסים.

ביחס לעבירה של "חיפוש במקרקעין לגילוי עתיקות" המיוחסת לנאשם בגין חיפוש באתרים שונים, ובהם אתרי העתיקות המפורטים בכתב האישום, אף שהוכח חיפוש במקרקעין לגילוי עתיקות במקרים רבים, ובמקומות רבים, לא הוכח הדבר ביחס לכל אתרי העתיקות המפורטים בכתב האישום, אלא ביחס לאתרי אשקלון ונקודת הטריאנגולציה בלבד. ואולם, מאחר שאין עבירה נפרדת ועצמאית בנוגע לחיפוש באתרי עתיקות, אלא מדובר בעניין המקום חזקה עובדתית בנוגע ליסוד הנפשי בלבד, אין בכך כדי להשליך באופן אמיתי על עצם ההרשעה או היקפה.

כתב האישום

2. נגד הנאשם הוגש ביום 5.11.2019 כתב אישום.

על פי כתב האישום, האתרים אשדוד - תל אשדוד, אשקלון-ביר שקיר, אשקלון-ברנע ונקודת הטריאנגולציה הינם אתרים שהוכרו כאתרי עתיקות ובהם נמצאו שרידים של עתיקות שונות מתקופות שונות.

ביום 22.3.2019 בשעה שאינה ידועה למאשימה, אך קודם לשעה 16:20, הגיע הנאשם למרגלות אתר תל אשדוד במכונית פיאט דובלו שמספרו 7380234 ונצפה כשהוא חופר בקרקע, תוך שימוש בגלאי מתכות.

בסריקה שנערכה ביום 24.3.2019 ע"י מפקח המאשימה נמצאו סימני חפירות.

עמוד 1

בנוסף, במועדים שאינם ידועים במדויק למאשימה, חיפש וליקט הנאשם עתיקות באמצעות גלאי מתכות באתרי עתיקות - אתר תל אשדוד; אתר תל אשקלון-ביר שקיר; אתר תל אשקלון-ברנע ובאתר נקודת טריאנגולציה (להלן - האתרים).

בעת ביצוע הפעולות הנ"ל, לא היה בידי הנאשם אישור בכתב לביצוען מאת מנהל רשות העתיקות.

ביום 16.5.2019 בוצע חיפוש בבית הנאשם וברכבו. בחדרו של הנאשם נתפסו 12 מטבעות עתיקים, משקולת ברונזה עתיקה ושני שברי צמידי מתכת עתיקים שלוקטו באתרים.

ברכבו של הנאשם נתפס גלאי מתכות שחור ואת חפירה אשר שימשו את הנאשם ככלי לביצוע עבירות של חיפוש וליקוט עתיקות ללא היתר.

הנאשם לא הודיע למנהל רשות העתיקות על גילוי ומציאת הפריטים העתיקים באתרים והחזיק אותם בביתו בניגוד להוראות הדין.

3. בגין מעשים אלה מיוחסות לנאשם העבירות הבאות:

חיפוש במקרקעין לגילוי עתיקות ללא אישור - לפי סעיף 9(א) וסעיף 37(ב) לחוק העתיקות, תשל"ח - 1978 [להלן: החוק]

אי הודעה על גילוי עתיקה - לפי סעיף 3 וסעיף 37 (ג) לחוק.

מהלך המשפט:

4. ביום 4.12.2019 וביום 25.12.19 התקיימו דיונים, בהם ייצג הנאשם את עצמו, והתעקש לעשות כן חרף הערות בית המשפט, לאחר שהתרשם מדבריו, ואף שלא עיין בחומר הראיות שבתיק.

בסופו של דבר הנאשם נענה לעצת בית המשפט והתייצב לדיון כשהוא מיוצג על ידי עו"ד מטעמו.

5. ביום 2.2.2020 העלה ב"כ הנאשם טענות בנוגע לחומר חקירה וכן טענות מקדמיות שונות. בסופו של דבר, העלה ב"כ הנאשם על הכתב טענה עיקרית הנוגעת לשאלת תמלול הקלטת חקירות הנאשם ולאחר מיצוי טענות הצדדים ניתנה ביום 12.3.20 החלטה מפורטת בה נקבע, בתמצית, כי אין לחייב את המאשימה בשלב זה לתמלל את חקירות הנאשם.

6. בשל מצב החירום שהוכרז במדינה, בוטל הדיון הנדחה ונקבע, כי הנאשם יגיש מענה מפורט לכתב האישום בכתב.

7. ביום 25.3.2020 הוגש מענה מפורט, כדלקמן:

עובדה 1 - מוסכם כי תל אשדוד הוא אתר עתיקות, אך ההכרזה העדכנית מאוחרת לזו המפורטת בכתב האישום.

עובדות 2-8 - מוסכם.

עובדה 9 - הנאשם כופר כי הגיע לתל אשדוד, אך מאשר שהגיע בכלי הרכב רכב בתאריך הנקוב לאזור לא ידוע באזור שבין ניצנים לאשדוד.

עובדה 10 - הנאשם כופר כי נצפה כשהוא חופר בקרקע בשעה הנקובה, אך אינו כופר כי עשה שימוש בגלאי המתכות באזור לא ידוע במתחם שבין ניצנים לאשדוד.

הנאשם כופר כי עשה זאת למרגלות אתר תל אשדוד ו/או בקצה השביל שמקיף את אתר תל אשדוד מצד דרום.

עובדה 11 - הנאשם אינו כופר בהימצאות סימני חפירה, אך כופר בכך, שסימני החפירה היו במקום בו היה או כי בוצעו על ידו.

עובדה 12 - הנאשם כופר כי חיפש ו/או ליקט עתיקות, אך אינו כופר כי עשה שימוש בגלאי המתכות. הנאשם כופר כי עשה שימוש בגלאי המתכות באתרי עתיקות בכלל ובפרט באתרים המפורטים בכתב האישום.

עובדה 13 - הנאשם מאשר כי לא היה בידו אישור בכתב לביצוע הפעולות, אך גם לא נזקק לו מאחר והוא כופר בחיפוש עתיקות וכופר בחיפוש באתרי העתיקות.

עובדה 14 - הנאשם אינו כופר כי בוצע חיפוש בביתו וברכבו; הנאשם אינו כופר בכך שברכבו נתפסו גלאי מתכות ואת חפירה; הנאשם כופר בכך שהגלאי ואת החפירה שימשו אותו ככלי לביצוע עבירות חיפוש וליקוט עתיקות; הנאשם אינו כופר בכך שנתפסו פריטים נוספים, אך כופר בכך שהפריטים שנתפסו עתיקים.

עובדה 15 - הנאשם אכן לא הודיע על גילוי פריטים עתיקים, מאחר והוא כופר בכך שהפריטים עתיקים.

עובדה 16 - הנאשם כופר בכך שחיפש עתיקות, כופר בכך שחיפש באתרי עתיקות ולכן לא נזקק לאישור מנהל רשות העתיקות.

8. ביום 27.5.2020 נקבע מועד לשמיעת הוכחות. בהתאם להחלטת בית המשפט הוגש עובר לדיון תיק מוצגים.

ת/1 - חקירת הנאשם מיום 19.5.19 (החוקר יואב מזרחי)

ת/2 - אמרת הנאשם מיום 15.7.19 (החוקר יואב מזרחי)

ת/3 - אמרת הנאשם מיום 15.7.19 (ללא נספחים) - החוקר ד"ר איתן קליין

ת/4 - אמרת הנאשם מיום 2.9.19 (ללא נספחים) - החוקר ד"ר איתן קליין

ת/5 - מזכר מפקח אלון קליין מיום 26.2.19 (בצירוף נספח)

עמוד 3

ת/6 - צו חיפוש שהוציא מפקח אלון קליין ביום 17.4.19

ת/7 - דו"ח חיפוש שערך מפקח אלון קליין ביום 16.5.19 (חתום ע"י המפקח אילן חדד)

ת/8 - טופס רישום מוצגים מיום 16.5.19

ת/9 - מזכר עם תמונות מחקירה וכן תמונות נוספות - ד"ר איתן קליין 18.7.19

ת/10 - מזכר בנושא חקירת החשוד, 15.7.19.

ת/11 - מזכר בנושא תפיסת הטלפון הנייד של החשוד, 15.7.19, ד"ר קליין

ת/12 - טופס רישום תפיסת טלפון נייד 15.7.19 - ד"ר קליין

ת/13 - פרוטוקול חיפוש מיום 16.5.19, מפקח אילן חדד

ת/14 - דו"ח פעולה, חיפוש מיום 16.5.19, רס"ל אלירן כהן

9. ראיות הצדדים נשמעו בבית המשפט בימים 14.6.2020 ו- 17.6.2020.

הצדדים הגישו סיכומיהם בכתב וכן הוגשו מסמכי השלמות לסיכומים.

בשל רוחב היריעה שפרשו הצדדים בפניי, ובמאמץ עתיר-תשומות לאתר את המחלוקת **האמיתית** הטעונה הכרעה ולהבחין בין עיקר לטפל, התייחסות לטענות רבות שהועלו על ידי הנאשם בסיכומים תעשה, בד בבד עם סקירת העדויות. בהמשך ירוכזו הממצאים העובדתיים ויידונו העניינים הרלוונטיים מתוך הטענות הנוספות שהועלו.

10. **בתמצית** יאמר כבר כעת, כי ממכלול הראיות שהובאו בפניי הוכח מעבר לכל ספק סביר כי הנאשם ביצע פעולות חיפוש במקרקעין לגילוי עתיקות ללא אישור, בין במקרקעין המהווה אתר עתיקות מוכרז ובין במקרקעין שאינו מהווה אתר עתיקות מוכרז, וזאת פעמים רבות. עצם פעולות החיפוש בעזרת גלאי מתכות ואת חפירה מבוססות על אמרות הנאשם **הרבוב** המאשרות זאת, בצירוף ראיות נוספות, שהן מעבר לנחוץ, ובהן תיעוד הנאשם בשתי זירות, תפיסת גלאי המתכות ואת החפירה וראיות נוספות המפורטות להלן.

היסוד הנפשי הנדרש בעבירה בוסס על מכלול של ראיות נסיבתיות שיפורט גם הן להלן וכן על אמרות הנאשם עצמו, כי חיפש כל דבר מתכתי ואסף כל דבר מתכתי ולרבות "דברים עתיקים" וכן הודאתו במסגרת החקירה הנגדית שהוא "אספן מטבעות". בנוסף, בנוגע לפעולות חיפוש שבוצעו באתרי עתיקות מוכרזים, תוך שימוש בגלאי מתכות, קמה בענייניו של הנאשם החזקה הקבועה בחוק ולא עלה בידי הנאשם להפריכה כלל עניין זה הוא מעבר לנחוץ שכן ממכלול הראיות הוכח היסוד הנפשי באופן מספק גם ללא צורך בחזקה.

כן הוכח בפניי מעבר לכל ספק סביר כי מתוך כלל התפוסים שנתפסו בבית הנאשם (ושלגבי **כולם** הוכח כי הם עתיקים),

נותר ספק סביר בשאלת היסוד הנפשי של הנאשם ביחס לשני שברי הצמיד, המשקולת, ושמונה מטבעות מתוך ה-12.

הספק במקרה זה נובע מפגם שנפל בשלב החיפוש והתפיסה בבית הנאשם: כפי שיפורט להלן, מאחר שבשלב החיפוש והתפיסה לא תועדו באופן מספק אופן המציאה של כל פריט ומיקומו, לא ניתן כיום לשלול את גרסת הנאשם ולפיה לא זיהה, אף לא חשד, כי הוא מחזיק בחפץ עתיק, ביחס לפריטים שזהותם אינה ברורה על פניה ויש להניח לזכותו את טענתו שהועלתה כבר בשלב החקירה, כי תפוסים אלה הונחו בחדרו יחד עם ה"זבל", כפי שכינה אותו.

כפי שיפורט להלן, לא מצאתי ממש ביתר טענות הנאשם, או שמצאתי, כי לכל היותר יש לבחון את משקלן בשלב הדיוני הבא.

להלן פירוט הדברים:

עדות דר' קליין:

11. העד כתב את חוות הדעת **ת/15** ולפיה זיהה פריטים שנתפסו בבית הנאשם - 12 מטבעות, שני שברי צמיד ומשקולת - כפריטים עתיקים.

בנוסף העד גבה שתי אמרות מהנאשם - בתאריך 15.7.19 ובתאריך 2.9.19.

בהקשר זה העד התייחס גם **לת/16**, שהוא צילום של אחד המטבעות העתיקים שנתפסו, והוא זהה למטבע אותו צילם הנאשם ופרסם ב"פייסבוק" ביום 13.4.19, ושאל שאלות לגביו.

12. במהלך החקירה מיום 15.7.19 (**ת/3**) הוצגו לנאשם מסמכים, וכן הוצג על ידי הנאשם תיעוד מתוך מכשיר הטלפון שלו, אשר צולם על ידי העד, וכפי שתועד על ידי העד במזכר **ת/9**.

כאן המקום להעיר, כי ביום 27.5.20, ולאחר שבית המשפט נחשף לעומק ולטיב המחלוקות בין הצדדים, ניתנה החלטה בדבר הגשת תיק מוצגים "**לרבות מוצגים שיוגשו בכפוף לחקירה נגדית וכן בכפוף לטענות קבילות ורלוונטיות שיוכרעו בהמשך**". תיק מוצגים אכן הוגש אך כפי שהתברר בהמשך, מדובר בתיק חלקי. כך, למשל, הנספחים להודעות הנאשם במשטרה (שהם מסמכים שהוצגו לנאשם או שהתקבלו ממנו במהלך החקירה) לא הוגשו יחד עם ההודעה, אלא במפוזר ומעמד הדיון עצמו, נוכח התנגדויות ב"כ הנאשם.

התנהלות דיונית זו, תרמה עוד יותר לסרבול ההליך ולסיבוכו, והצריכה השקעת תשומות שלא לצורך - הן במעמד הדיון והן לאחריו - על מנת להגיע לחקר האמת ולמנוע טעויות. התנהלות דיונית מצערת זו, לא נדרשה לצרכי ההגנה **הלגיטימיים** של הנאשם, בפרט נוכח העובדה, שב"כ הנאשם **לא חלק כלל** על עצם הצגתם או קבלתם בעת החקירה. המחלוקות שהוצגו הן **משפטיות** או שמתייחסות לאמיתות התוכן של המסמכים - טענות שממילא מוכרעות בהכרעת הדין ולאחר עיון בית המשפט בהם.

משכך, אי צירופם (בציון הסתייגויות, כמקובל) לתיק המוצגים, אף שניתנה הוראה מפורשת על כך חיבלה ביעילות ובאפקטיביות של עבודת בית המשפט, שלא לצורך.

אין מנוס מההערה, שכן מדובר בדוגמא מאפיינת להתנהלות הדיונית של הנאשם מראשית ההליך, עוד בטרם הסדיר את ייצוגו ועד אחרון מסמכי התשובה לסיכומים שהגיש. אכן, בשלב שמיעת ההוכחות בית המשפט הפלילי סבלן וקשוב לכל טענות הנאשם בדבר צרכי הגנתו, שמא תיפגע ולו במקצת, איזו מבין זכויותיו של הנאשם בפלילים. רק כעת, בשלב כתיבת הכרעת הדין מתברר, כי הרחבת היריעה, והאופן הורחבה, לא נבעו באופן אמיתי מצרכי הגנתו הלגיטימיים והענייניים של הנאשם.

13. מכל מקום, במסגרת עדות העד הוגש **ת/3א** שהוא צילום מדף ה"פייסבוק" של הנאשם בנוגע למטבע **ת/16**, שהוצג לנאשם בעת חקירתו וסומן.

כן הוגשה מפה **ת/3ב** שהוצגה לנאשם בעת חקירתו לצורך ביצוע "הצבעה" בנוגע למקומות בהם חיפש עם גלאי המתכות.

כן התייחס העד למזכר **ת/9** המסכם מסמכים שהוצגו לנאשם ועל ידי הנאשם בעת החקירה:

א. צילום של 9 מטבעות מתוך התפוסים שנתפסו בחיפוש שנערך בבית הנאשם ושהוצגו לנאשם בחקירה (וראו גם **ת/3** ע' 3 ש' 22 שם הנאשם מאשר את הדבר וקושר את עצמו לתפוסים: "כל הדברים האלה לא דומים למטבע ונמצאו בקופסא של הזבל בבית").

ב. צילום מדף ה"פייסבוק" של הנאשם בדבר פרסום בקבוצת "האספן-אספני מטבעות עתיקים" שם פרסם את אחד המטבעות התפוסים ושאל לגביו "איזה מטבע זה נמצא בים ניצנים?". דקות ספורות קודם לכן, נצפה הפוסט תחת כותרת שונה "נקנה באיבי מזמן" (ראו **ת/22**). ראו גם **ת/3א** שם מופיעה הכותרת המקורית "איזה מטבע זה?".

ראו בעניין זה עמודים 4-5 לחקירה **ת/3** שם מצהיר הנאשם **שידע שמדובר במטבע עתיק**, מאשר ביצוע שני שינויים בפוסט ומוסר הסבר: לדבריו, את השינוי הראשון שבוצע לאחר החיפוש בבית וחקירתו הראשונה של הנאשם מיום 19.5.19, ביצע כדי "להקפיץ" את הפוסט. כן לדבריו לא זכור לו שראה את התגובה שפורסמה לפוסט המקורי, לחלופין לא הבין אותה. לדבריו, כתב שהמטבע נמצא בניצנים למרות שהדבר איננו נכון כי לא רצה "שאנשים ייכנסו לאיבי ויקנו את המטבעות שלי. אני לא רוצה שלאף אחד יהיה אותו". הנאשם לא מסר הסבר לשינוי הנוסף שבוצע בפוסט דקות ספורות לפני תחילת חקירתו.

גרסת איבי

גרסת הנאשם לגבי רכישת מטבעות ב"איבי" נדחית כבלתי מהימנה, בלתי מסתברת וחסרת בסיס

ראיתי. ביחס למטבע הנטען הספציפי, נושא הפירסום ב"פייסבוק" אמרתו הראשונה של הנאשם כפי שפרסם אותה בקבוצה הייעודית ולפיה מצא את המטבע בניצנים היא אמרת אמת והסברו בחקירה כאילו "שיקר" בפוסט מופרך וחסר כל היגיון. בפרט, אין בגרסה להסביר מדוע מצא לנכון, דקות ספורות עובר לתחילת חקירתו הנוספת, לשנות שוב את הכותרת בפוסט מ"ניצנים" ל"איב"י" והדבר נראה בבירור כניסיון לבצע התאמה בדיעבד של ה"פוסט" לעדותו.

עוד יצוין, כי אף שהיו בידי הנאשם אינספור הזדמנויות להציג ולו בדל ראיה לרכישה אינטרנטית שביצע מאתר איב"י, לא עשה כן: לא תדפיס חשבון בנק, לא פירוט מחברת אשראי, לא שם משתמש, לא קבלה. לא ניתן לקבל את טענתו הסתמית של הנאשם (בחקירתו ובעדותו) שאינו יכול להתחקות אחר פרטי הרכישה האינטרנטית. זאת, בפרט לאור העולה בבירור מהראיות, שהנאשם הינו בעל אופי "אגרני" קיצוני והעיד על עצמו שהוא "לא זורק דבר".

הניסיון להטיל על כתפי המאשימה מחדל בכך שלא פנתה בעצמה לאיב"י להתחקות אחר עסקה נעלמה, ללא כל פרטים בסיסיים מצד הנאשם, תמוה ודינו להידחות ופסק הדין אליו הפנה ב"כ הנאשם בהקשר זה, בכל הכבוד, אינו רלוונטי בנסיבותיו לענייננו.

מבחינה זו השאלה האם "גרסת איב"י" כללה מטבע אחד או שניים (וראו גם עדות העד חדד, עמוד 50, שורה 19) או שלושה או ארבעה (ראו עדות הנאשם שאת כל המטבעות הנקיים קנה באיב"י - עמוד 101 לעדותו), היא בשולי הדברים ממש שכן גרסת "איב"י" כולה נדחית כבלתי מהימנה לחלוטין. אך למען הסדר הטוב יצוין, כי הנאשם העלה בעניין זה מספר גרסאות סותרות, שלא ניתן ליישב ביניהן הן בשאלת מספר המטבעות שרכש והן בשאלת מספר הקניות שביצע והדברים סוכמו היטב על ידי המאשימה ומשתקפים היטב בעדותו (עמודים 119-118, 131 ואילך).

גרסת "דני ביטון"

ג. צילום תכתובת משנת 2018 אותה הציג הנאשם ממכשיר הטלפון שלו בנוגע למטבעות. ראו בעניין זה גם ע' 6 לת/3 שם הנאשם מציג לחוקר את התכתובת, קושר בין הצילומים בתכתובת למטבעות שהוצגו בפניו לאחר שנתפסו בחיפוש בביתו ומאשר ששניים מתוך המטבעות המצולמים לא נתפסו בחיפוש והוא אינו יודע היכן הם ("אין לי מושג. אני לא יודע. בואו תעשו עוד חיפוש בבית"; "לא יודע. אולי החלפתם מטבע ואני לא יודע. אולי הלכו לאיבוד. אתם הייתם אצלי בבית") ובהמשך מוסר, שקיבל אותם מ"חבר" שלו. לשאלות המשך בעניין זה הנאשם מסר שמדובר ב"דני ביטון" מניצן, שלא מדובר בחבר, הוא אינו מכיר את פרטיו, לא יודע היכן מתגורר ואין לו איך ליצור איתו קשר.

בדומה לגרסת "איב"י" גם בנוגע לגרסת "ביטון" המסקנה ההגיונית המתחייבת ממכלול הנתונים היא שמדובר בגרסת בדים, אלתור ספונטני שהמציא הנאשם על מנת לחלץ את עצמו מהסבך אליו נקלע בחקירתו (שלא לומר, הסבך שיצר בעצמו בהתנהגותו המפלילה).

עדות הנאשם בעניין זה בבית המשפט (עמודים 102-105) הותירה רושם בלתי אמין לחלוטין ולא היה בה להסביר פרטים בסיסיים הנחוצים לצורך העמדת סיפור עובדתי סביר (וראו גם הסתבכות הנאשם באמרתיו הוא וקושי ביישוב הסתירות בעמוד 136)

מעבר למופרכות הסיפור "מתוכו", הנאשם גם לא פעל מאז ועד היום לאתר את אותו חבר שהפקיד בידיו, לטענתו, מטבעות עתיקים השייכים לו לאחר ששוחחו ביניהם על תחום התעניינות זה (ויוזכר, כי בד בבד הנאשם מכחיש התעניינות מיוחדת במטבעות עתיקים, הכחשה המנוגדת חזיתית לכל הראיות בתיק כפי שיפורט עוד להלן). עוד לדברי הנאשם, מר ביטון המסתורי "נעלם" והוא אינו יודע את פרטיו או היכן הוא נמצא.

הנאשם לא הציג כל נתון לגבי עצם קיומו של דני ביטון (ויוזכר, כי אביו של הנאשם וחברתו דאז הוזמנו לעדות מטעמו) ולא סיפק ולו קצה חוט לגבי אפשרות איתורו. גם בעניין זה הניסיון להעמיס את המחדל על כתפי המאשימה דינו להידחות מכל וכל.

מכל מקום, בהעמדת גרסה עובדתית זו הנאשם למעשה מאשר, שידע, לכל הפחות, כי החזיק בידיו ביודעין מטבעות שהם לפחות חשודים כעתיקים (הנאשם עצמו מכנה אותם "עתיקים"), מבלי לדווח עליהם לרשויות ומדובר למעשה בהודאה בעבירה.

כן מחזקת גרסה זו את מכלול הראיות המלמדות על התעניינות אקטיבית של הנאשם במטבעות עתיקים, אותה חלק עם מכר מזדמן, ואף קיבל ממנו מטבעות עתיקים, צילם אותם (פעולה תמוהה כשלעצמה שאינה מוסברת על ידי הנאשם, אלא אם נועדה למטרות פירסום או סחר) והתכתב לגביהם.

גרסה זו של הנאשם, איפוא, גם לו סברתי שיש בה שמץ אמת, למעשה מחזקת את ראיות המאשימה.

הנאשם התייחס בעדותו גם למטבעות לגביהם התכתב עם אותו פלוני בשנת 2018 וכן נתפסו בחיפוש (ולגביהם אישר בחקירתו את ידיעתו, למצער את חשדו, שהם עתיקים). הנאשם העיד (עמוד 90) שלמיטב זכרונו מחזיק בהם כבר משנת 2016, עוד בטרם היה לו גלאי מתכות. בכל הכבוד, די בהודעה זו (בעדותו, בצירוף עם חקירתו) כדי להביא להרשעה בעבירה של אי דיווח על עתיקה.

אך מכל מקום, עדות זו מלמדת, כטענת המאשימה, על התעניינות ועיסוק במטבעות מזה זמן, ועוד לפני המועד הנטען של רכישת הגלאי. משום כך, אכן, למועד בו נרכש גלאי המתכות הספציפי אין כל נפקות מעשית.

14. להשלמת חלק זה בעדות העד, העד השיב במסגרת החקירה הנגדית, שהציג לנאשם בחקירה את כלל המטבעות

העתיקים שנתפסו בחיפוש, וכי תשעת המטבעות שצולמו בת/9 הם המטבעות ה"לא-נקיים" מתוכם כדי לקבל את תגובת הנאשם ביחס אליהם (ותגובת הנאשם היתה, שזה לא דומה למטבע והם נמצאו בקופסת ה"זבל"); כן הוצג לנאשם המטבע הנוסף שאותו פרסם ב"פייסבוק" כפי שנלמד גם מתשובותיו בחקירה.

העד גם העיר, בנוגע לצילום 6 בת/9 - לגבי מטבע שהנאשם פרסם ב"פייסבוק", אך לא נתפס בעת החיפוש - שבמבט ראשון נראה שמדובר בשני מטבעות שונים, אך בהתבוננות נוספת מדובר בשני צדדים של אותו מטבע.

תוצרים מתוך מכשיר הטלפון של הנאשם

15. העד התייחס לבקשתו מהנאשם לתפוס את מכשיר הטלפון שלו, ואת סירוב הנאשם לכך. העד מסר, כי במהלך החקירה התעורר אצלו הצורך לתפוס את מכשיר הטלפון של הנאשם. הנאשם סירב לכך. נוכח הסירוב, ולאחר שהוסבר לנאשם כי בשל החשד לשיבוש החקירה הסירוב עלול להוביל למעצרו, ניתנה לנאשם האפשרות להתייעץ עם סניגור ציבורי. סניגור ציבורי אף התייצב בתחנת המשטרה, שוחח עם העד וכן שוחח עם הנאשם ביחידות. בסופה של ההידברות, מכשיר הטלפון של הנאשם נמסר לעד.

בהמשך לכך, נערכה חדירה למכשיר הטלפון של הנאשם על ידי חוקר מיומן ובהתאם לצו שיפוטי שהוצא. בעניין זה כתב החוקר מזכרים **ת/11, ת/12** (המזכר הוגש בכפילות וסומן גם ת/17).

16. בעניין זה יוער כבר כעת, כי כל הטענות וההתנגדויות שהועלו בנוגע לתוצרים ממכשיר הטלפון של הנאשם - דינן להידחות. זאת, הן ביחס לתוצרים אותם הציג הנאשם ביוזמתו ובהסכמתו לחוקר מתוך מכשיר הטלפון שלו במהלך החקירה ועובר לתפיסת מכשיר הטלפון (כעולה בבירור מהחקירה, וראו גם בעדותו 89 לעדותו); והן ביחס לתוצרים שהופקו לאחר קבלת הצו (ולאחר שהובהר לנאשם על ידי סניגור ציבורי המצב המשפטי ומכשיר הטלפון נמסר לחוקר).

בכל הנוגע לתוצרים שהוצגו על ידי הנאשם מיוזמתו בחקירה, עצם טענת ב"כ הנאשם כי מדובר ב"חיפוש", ובפרט הטענה שמדובר בחיפוש "לא חוקי" שכן נעשה ללא צו דינה להידחות שכן אינה מבוססת עובדתית או משפטית: כאמור, הנאשם הציג לחוקר ביוזמתו ובהסכמתו תיעוד מתוך מכשיר הטלפון שלו במהלך החקירה. אין מדובר בחיפוש שביצע החוקר ומכל מקום אין בסיס לטענת אי-חוקיות.

למעלה מן הצורך ראו גם אמרות הנאשם לבית המשפט ת/19-ת/19ג הכוללות טענות מטענות שונות, חלקן אינן מתיישבות זו עם זו, ובאף אחת מהן לא נטען כנגד מסירת התכנים במהלך החקירה (נהפוך הוא, הנאשם חוזר ומצהיר על שיתוף הפעולה המלא מצדו במהלך החקירה). שיתוף פעולה מלא זה, לרבות הצהרות חוזרות בדבר מסירת תכנים ביוזמתו, הועלו כנימוק נוסף בתמיכה לבקשה להחזיר את התפוס (להשמת התמונה יצויין, כי בית המשפט לא מצא פגם בהליך ולא ראה לנכון להתערב בחקירה. מכשיר הטלפון הוחזר לנאשם בתום ביצוע פעולת החקירה).

17. אף לא מצאתי פגם בהתנהלות העד עובר למסירת מכשיר הטלפון של הנאשם לידיו. בשלב זה של החקירה, ולאור התוצרים ממכשיר הטלפון שהנאשם עצמו הציג ביוזמתו, והחשד הכבד שהתעורר **באותו שלב** בדבר לשיבוש החקירה על ידי הנאשם, הערכת החוקר כי מכשיר הטלפון נחוץ לחקירה וכי קיים חשש לשיבוש החקירה היתה הערכה מקצועית עניינית ומתבקשת בנסיבות העניין. באותו שלב עמדה בפני העד תשתית ראיתית מספיקה בדבר חשד לביצוע עבירה וכן תשתית ראיתית מספיקה בנוגע לחשש קונקרטי לקיומה של עילת שיבוש. מדובר ברמת חשד מספקת לאותו שלב של ההליך. אזהרת הנאשם, איפוא, באותו שלב, כי סירוב למסור את מכשיר הטלפון עלול להוביל למעצרו לא היה "איום" כפי שכונה אלא אזהרה עניינית מתבקשת. כאמור, גם סניגור ציבורי יעץ לנאשם באותו שלב (ולא הובא לעדות על מנת להוכיח אחרת).

18. העד חקר את הנאשם חקירה נוספת בתאריך 2.9.19 (ת/4), במהלכה הוצגו לנאשם המסמכים ת/4א שהם תוצרים שהופקו מתוך מכשיר הטלפון של הנאשם לאחר תפיסתו, הכוללים גם התכתבות של הנאשם עם פלוני לגבי רכישת מטבעות (וראו בעמוד 2 להודעה, שם אישר הנאשם את הדבר ומסר את התייחסותו).

עיינתי בתכתובת וכן בהסברי הנאשם לתכתובת זו. לא מדובר בתכתובת המהווה עבירה עצמאית, והיא גם לא מיוחסת לנאשם ככזו. ואולם, מדובר בהחלט בראיה התומכת בעמדת המאשימה לגבי התעניינות אקטיבית מצדו של הנאשם בעתיקות ובפרט במטבעות עתיקים. וככזו, תומכת בראיות לגבי היסוד הנפשי של הנאשם בפעולות החיפוש שביצע.

ה"הצבעה" וה"העתיקה"

19. העד תיאר את הליך ה"הצבעה" על מפה (ת/3ב), שבוצע עם הנאשם במהלך החקירה: לנאשם הוצגה מפה והוא נתבקש להצביע על המקומות בהם חיפש עם גלאי המתכות על פי דבריו ולסמן את המקום על גבי המפה.

20. כמו כן הוגש המזכר ת/18 לעניין ההשוואה שערך העד בין הנקודות שסומנו על גבי המפה ת/3ב ובין מפת ההכרזות של אתרי עתיקות והעתיקת הנקודות למפת ההכרזות. מסקנת העד כתוצאה מכך היתה, כי **שתיים** מתוך הנקודות אותן סימן הנאשם על המפה הן בתוך אתרי עתיקות מוכרזים (נקודה 1 - אתרי אשקלון ונקודה 4 - אתר הטריאנגולציה). שלוש הנקודות הנוספות אינן בתחומי אתרי עתיקות מוכרזים (ביחס לנקודה 2 נכתב כי היא "למרגלות" תל אשדוד).

21. הועלו טענות רבות וקשות בנוגע להתנהלות העד בחקירה ולאחריה בהקשר זה, וב"כ הנאשם עתר לפסילת הראיות.

כאן המקום להביא גם טענות רבות שהועלו בנוגע למיקום המדויק שבו שהה הנאשם יחד עם חברתו ביום 22.3.19 וחיפש בו בעזרת גלאי המתכות (אין מחלוקת על עצם האירוע) ולגבי האופן שבו בוצע תהליך הסימון של מיקום אירוע זה על המפה (נקודה 2).

לאחר שבחנתי את הטענות לפני ולפנים מתחייבת המסקנה, כי אין מדובר במחלוקת בעלת נפקות אמיתית בתיק. לא נמצאה הצדקה אמיתית למידת הדרמטיות ורוחב היריעה שהוקדשו לטענות הנאשם בנושא:

ראשית, ביחס לנקודה 2 גם לשיטת המאשימה הנאשם שהה "למרגלות" התל ואין טענה במפגיע כי הנאשם שהה בתוך השטח המוכרז. משכך, ההכרעה כלל אינה נחוצה.

ממילא, גם לו הוכח כי הנאשם שהה בתוך השטח המוכרז היה לדבר נפקות אך ביחס להתקיימות החזקה שבחוק ולא מדובר ביסוד מיסודות העבירה.

לו ביקש העד, כנרמז (שלא בצדק) "להפליל" את הנאשם בסימון נקודות על המפה במקומו, או לבצע "העתקה" בלתי מדויקת על מנת להפליל את הנאשם, מן הסתם היה העד מקפיד לסמן את הנקודה בתוך השטח המוכרז ולא מחוצה לו.

זאת, ללא קשר למחלוקת העובדתית בנוגע לטיב מעשי הנאשם במקום ותכלית החיפוש, שהוא מאשר שביצע (עניין שידון עוד להלן).

גם בנוגע לאתרי אשקלון, כפי שנמסר ולא נסתר, מאחר שאזור חוף אשקלון כולו מוגדר כאתר עתיקות, ולאור אמרתיו של הרבנות של הנאשם, בהקשרים שונים, בדבר חיפוש ואיסוף באמצעות גלאי המתכת במקומות שונים ופעמים רבות, בחוף אשקלון, הרי שגם בעניין זה לא ברורה התוחלת של ההתדיינות הארכנית בסוגיה.

מכל מקום, גם בחינת הדברים לגופם מלמדת, כי בוססה היטב טענת המאשימה, שהנאשם ידע היכן ביצע את חיפושיו, הבין את המפה שהוצגה לו (וכשלא הבין דבר מה שאל ונענה בענייניות ובסבלנות, כמשתקף בעדות ובתמליל וכן בקטע המושמע בחקירה). גם אם קיבל סיוע מהחוקר, מדובר בסיוע בלבד שאין בו לשלול את תוקפם של הסימונים ואת היותם חלק מאמרת הנאשם. טענת הנאשם בעדותו שלא מבין דבר במפות או במרחקים ו"סימן כמו תוכי" מה שהחוקר אמר לו (מעמוד 121) הרשימה כמוזממת, תיאטרלית ובלתי אמינה לחלוטין והיא אינה מתיישבת כלל עם מהלך החקירה כפי שמשתקף בראיות, לרבות במקטע המתומלל על ידי הסניגור וכפי שהושמע בבית המשפט.

המפה

22. בשלב זה של חקירת העד, הצהיר ב"כ המאשימה, כי במשרדי המאשימה נסרקה המפה ת/3 שהוצגה לנאשם בחקירה בחלקים על מנת להגישה לתיק, וכפי שהוצג במעמד הדיון. בהמשך הוגשה גם המפה המקורית וסומנה. ב"כ הנאשם סירב להגשת המפה ללא תעודת עובד ציבור, וטען בסיכומיו טענות שונות לגבי תקינות המפה, תוקף ההכרזות על אתרי עתיקות, ועוד.

לאחר שבחנתי את הדברים לפרטיהם, המסקנה המתחייבת היא, כי דין טענות אלה כולן להידחות:

ראשית, עיון פשוט בעין בלתי מזוינת בתדפיסי הסריקה מלמד, כי אין מקום לחשד כלשהו בנוגע לתקינות פעולה טכנית שהוצגה שבוצעה במשרדי ב"כ המאשימה. ניכר בבירור, כי חלקי המפה הסרוקים זהים למפה המקורית, ולא נדרשת מומחיות מיוחדת לשם כך אלא שתי עיניים. ממילא, גם המפה המקורית הוגשה לתיק בית המשפט כמוצג והמאשימה אף לא ביקשה לחרוג מ"כלל הראיה הטובה ביותר".

שנית, עיון במפה ת/3ב מלמד, כי מדובר במפה רשמית של מפ"י. אין בפניי ראיה, שלא לומר ראשיתה של ראיה בדבר פגם, טעות או עיוות שנפלו במפה, או מפה חלופית שיש בה ללמד על טעות במיקום הסימונים על גבי המפה.

בנוסף, וכפי שכבר הוער לעיל, הטענות בעניין זה מתבררות בסופו של דבר כמחזה תיאטרלי בלבד של מחלוקת, נוכח התבטאויותיו החוזרות הרבות של הנאשם בדבר חיפושיו המרובים בחוף אשקלון. כאמור, ב"כ הנאשם אף לא טוען כי חוף אשקלון איננו אתר עתיקות מוכרז ולא מציעה על אפשרות כלשהי, כי ייתכן חיפוש בחוף אשקלון שאיננו בגדרי אתר עתיקות מוכרז.

ביחס לחוף ניצנים, כאמור, וכפי שיובהר גם להלן, הנאשם עצמו חזר וציין שחיפש פעמים רבות וליקט ממצאים רבים בחוף ניצנים.

בנוגע ל"נקודה 2" לגביה נטענו עיקר הטענות לגבי המיקום המדויק על גבי המפה, כאמור, ממילא לא מיוחס לנאשם חיפוש באתר עתיקות מוכרז, ועצם ביצוע חיפוש (להבדיל מתכלית החיפוש) אינו מוכחש כלל.

23. גם הטענה בנוגע לתקינות בפעולת ההעברה שביצע העד ולחוסר דיוקים בפעולה דינה להידחות. לא נחוצה "עין מקצועית" על מנת לקבוע, בהתבוננות רגילה במפה, כי הסימונים על גבי ת/3ב זהים לחלוטין במיקומם לאלה שנספחים לת/18.

ממילא, לא הוצגה ראיה נוגדת כלשהי, או טענה קונקרטית לטעות.

מעבר לכך, העד העיד, כי מדובר בפעולה שהוא מיומן בה מכח תפקידו, ניסיונו ומומחיותו ואף עניין זה לא נסתר כהוא זה.

נותרו, איפוא, טענות על גבי טענות בעלמא, נטולות כל הקשר ממשי, ושגם לאחר בחינתן לגופו של עניין - דינן להידחות.

ההכרזות

24. במסגרת הסיכומים הועלו לראשונה טענות בנוגע לתוקף ההכרזות המפורטות בחלק הכללי של כתב האישום. בחנתי את הטענות כפי שהועלו ומצאתי כי יש לדחותן.

הגם שנטען בעניין זה באופן סתמי בסיכומים, כי "לא עלה בידי המאשימה להוכיח" כי המקומות המפורטים בחלק הכללי הם "אתרי עתיקות", לא כך הדבר.

ראשית לכל, בשלב המענה הנאשם **אישר** את האמור בסעיפים 2-8 לחלק הכללי כלשונו ובכך תחם את יריעת המחלוקת ככזו שאיננה כוללת את עצם ההכרזה על האתרים המפורטים בהם כאתרי עתיקות. גם בנוגע לסעיף 1 לחלק הכללי, העיר הערה בנוגע למועד העדכני של ההכרזה על תל אשדוד, מבלי לכפור כלל בעובדה שמדובר באתר מוכרז.

יובהר, הנאשם לא ביקש בשלב כלשהו לחזור בו מהמענה ולמעשה, גם בעת העלאת הטענה לראשונה בשלב הסיכומים, הדבר לא התבקש.

בנסיבות אלה, התנגדות ב"כ הנאשם לבקשתה החלופית של המאשימה להשלמת טיעון בעניין זה, בנימוק ש"ניתן לה יומה" בבית המשפט תמוהה.

בנוסף לכך, המדובר בטענה "מקדמית" על פי טיבה שמקומה להתברר בדיון על פי סעיף 149(3) לחסד"פ.

בהתאם לסעיף 151 לחסד"פ יש להעלות טענה זו בהזדמנות הראשונה בשלב המקדמי, ובשונה מטענות מקדמיות אחרות המפורטות בסעיף 149 לחסד"פ, הנאשם **איננו** רשאי להעלותה מאוחר יותר, אלא לאחר קבלת רשות. במקרה זה לא נתבקשה, ממילא גם לא ניתנה רשות להעלאה מאוחרת של טענה מקדמית, ודאי שלא בשלב הסיכומים.

טענת הנאשם בסיכומיו, כי מדובר בטענה ש"הועלתה במלואה" בדיון המקדמי, היא עזת מצח, בכל הכבוד: כפי שגם פורט לעיל, במעמד הדיון המקדמי הודיע ב"כ הנאשם כי בפיו טענות מקדמיות רבות והחל לפרטן באריכות, באופן בלתי סדור ומאורגן, ללא אסמכתאות ובטרם השלים את העתקת חומר החקירה ועיון בו. משכך נקבע, כי הטענות יועלו בכתב **כמקובל** ותינתן למאשימה אפשרות לבחון ולהשיב להן. בסופו של דבר, בחר הנאשם להעלות טענה אחת ויחידה בנוגע לתמלול חקירותיו (שנדונה והוכרעה לגופה) והצהיר שישקול להעלות בהמשך טענות נוספות (הצהרה שהמאשימה התנגדה לה במסגרת תגובתה). בפסקה 26 להחלטתי מיום 12.3.20 נכתב במפורש:

"לעניין הודעת ב"כ הנאשם בפתח בקשתו כי לעניין הטענות המקדמיות 'יבחר להעלות מי מהן וככל שיידרש בהמשך ניהול המשפט' יש להבהיר, כי ניתנה לנאשם הזדמנות להעלאת טענות מקדמיות שונות, לאחר שהחל בהעלאתן במסגרת דיון בעל פה באופן בלתי סדור וללא אסמכתאות מתאימות. הנאשם החליט לעת הזו שלא להעלות טענותיו, אף שניתנה לו ההזדמנות לכך והוקצה לכך זמן מספק. בנסיבות אלה בקשות עתידיות מצד הנאשם להעלות טענות שניתנה לו ההזדמנות להעלותן והוא ויתר על כך ייבחנו על פי הוראות הדין והפסיקה וכן יישקלו שיקולי הוצאות, בהתאם להוראות הדין".

כאמור, בקשה לא הוגשה, ממילא לא נדונה ולא אושרה.

מכל מקום, לו סברתי כי נחוצה התעמקות מעמיקה יותר בטענות, או כי יש בהן פוטנציאל לסייע לנאשם בהגנתו, הייתי נדרשת אליהן גם בשלב זה ולא היו נדחות טענות חשובות אך משום פגם דיוני בהעלאתן. בשלב זה, גם מתירה ללא היסוס למאשימה להשלים טיעוניה, לרבות הצגת מסמכים, שכן לא ניתן לה יומה בבית המשפט. במקרה כזה, אף הייתי בוחנת בקפידה לחייב את הנאשם בהוצאות משפט בהתאם לתקנות.

אלא שלאחר עיון, ועיון חוזר בטענות גם לגופן, לא נמצא כי הן מצדיקות לפעול במקרה זה בניגוד לדין ובחריגה מן האופן המקובל והתקין של ניהול ההליך הפלילי. המדובר למעשה בטענות בעלות אופי "טכני" בדבר הפנייה להכרזה שאינה העדכנית ביותר בנוגע לתל אשדוד, ואי הכללת רישום בפנקס המקרקעין לגבי אתרי אשקלון בחומר החקירה (טענה שאף אינה מתאימה כלל מבחינה משפטית לטענת פגם בכתב אישום והיה על הנאשם, לו סבר שיש בה ממש, להגיש בעניינה בקשה לפי סעיף 74 לחסד"פ).

הטענות הועלו מבלי לטעון במפגיע (ולמעשה הוסכם ההיפך) כי אין מדובר באתרים מוכרזים.

ויוזכר שוב, ביחס לתל אשדוד למעשה לא מיוחס לנאשם על פי הראיות חיפוש באתר זה.

בנסיבות אלה בהן אין בפניי טענה פוזיטיבית כי מקומות החיפוש המיוחסים לנאשם שנטען שהם אתרי עתיקות אינם אתרי עתיקות, הטענות לגבי אתרי אשקלון אינן מבססות טענה לפי סעיף 149, לא הוצג בסיס ראיתי היכול להצדיק העלאת טענה באיחור בניגוד לחוק ובניגוד למענה מפורש שניתן ובעיקר-לא הוצג חשש כלשהו לעיוות דין לנאשם נוכח המצב הראיתי - דין הטענות להידחות.

בעניין זה גם יוזכר, כפי שיפורט גם להלן, היות אתר מסוים "אתר עתיקות" אינו יסוד מיסודות העבירות המיוחסות לנאשם, אלא מדובר ברכיב, המקים חזקה עובדתית בנוגע ליסוד הנפשי הנדרש בעבירה.

פניות הנאשם לבית המשפט

25. בהמשך עדותו, התייחס העד למסמכים **ת/19-ת/19ג** - פניות בכתב של הנאשם לבית המשפט, בתקופת החקירה, בבקשות שונות בעניין תפוסים. הבקשות הועברו להתייחסות העד ולטיפולו על פי החלטת בית המשפט. המאשימה מבקשת להתייחס אל דברי הנאשם במסמכים אלה כאל אמרות חוץ של הנאשם. ב"כ הנאשם מתנגד לכך בנימוק שהנאשם היה בלתי מיוצג.

המדובר בהתנגדות סרק והיא נדחית. אין כל קשר בין שאלת הייצוג ובין שאלת קבילות אמרת חוץ נאשם, ודאי לא כשמדובר בטענות עובדתיות שכתב ביוזמתו בפניות לבית המשפט. הדברים נכונים ביתר שאת, מקום בו לא קיימת חובת ייצוג ואין כל ספק בנוגע לכשירותו ולאחריותו של הנאשם.

חוות הדעת

26. העד נשאל לגבי מעורבותו בתיק, הן כחוקר והן בכתיבת חוות דעת מומחה. העד מסר, כי אינו רואה בכך פגם או פגיעה באובייקטיביות שלו בבדיקת התפוסים.

העד הסביר ביחס לחוות הדעת שכתב, כי תהליך זיהוי התפוסים ב"עתיקות" כולל התבוננות בפריטים בלבד - בפרטי המטבע ובצורתו וכן בפטינה המכסה אותו ולא בוצעו בדיקות נוספות.

כן הסביר העד שקיבל את כל המטבעות בשקית אחת, וניתן להבין לאיזה מטבעות מתייחסת חוות הדעת מהצילום שצורף לה. בשלב זה הוצגו בבית המשפט התפוסים, העד הסביר לגביהם את האמור בחוות הדעת ואף נרשמה הערת בית המשפט לגבי ההתרשמות מהם (שארבעה מטבעות נראים "נקיים" והאחרים מכוסים במה שכונה על ידי המומחה "פטינה"-ראו בעמוד 19 לפרוטוקול).

לא מצאתי ממש בטענה שהועלתה לגבי הפגם בחוות הדעת בשל כתיבתה על ידי גורם שהוא חלק מהיחידה החוקרת ומעורב בחקירה. האסמכתאות אליהן הפנה ב"כ הנאשם באריכות בסיכומיו הן, בכל הכבוד, בלתי רלוונטיות לענייננו. מדובר בחוות דעת פשוטה, המבוססת על התבוננות במטבעות כפי שהוסבר גם בעדות. אין ממש בטענה, כי בהיעדר תיק עבודה לא ניתן היה להציג עמדה נוגדת: אכן לא הועבר תיק עבודה לעיון ב"כ הנאשם וזאת מאחר שאין תיק עבודה וחוות הדעת ניתנה על סמך בחינה ידנית והתבוננות בתפוסים. לא היה כל קושי מצד הנאשם להעמיד את המטבעות לבחינת מומחה מטעמו (ולעניין זה ייתכן שאף היה די בהצגת צילום של המטבעות-כפי שהנאשם נהג לעשות). כאמור, מדובר בבדיקה פשוטה, ללא צורך באמצעים או מכשירים מיוחדים. הדבר לא נעשה. מומחיות העד לא נסתרה. ונכונות חוות הדעת לא נסתרה אף היא.

לאור זאת אני קובעת, כי לא נפל כל פגם בחוות דעת המומחה, באופן הכנתה ולא נסתר תוכנה ולפיו המטבעות המתועדים בחוות הדעת ומפורטים בה הם מטבעות "עתיקים" כהגדרתם בחוק.

27. למעלה מן הצורך יצוין, כי גם הטענה בסיכומים כי התכתובת בין העד ובין "חבר של הנאשם" (נ/5) פוגמת במהימנותו דינה להידחות: תשובת העד בנ/5 מלמדת על הזהירות והאיכפתיות של העד בתשובתו לפונה. תשובתו של העד משקפת את המצב המשפטי בנוגע ל**ידיעת הדין** ומבהירה את הנטל המוטל על המחפש בגלאי מתכות **לבדוק עצמאית בטרם החיפוש** כי אינו מצוי באתר עתיקות, תוך התייחסות לקושי המעשי שבכך.

פגם בשרשרת

28. בעת הצגת שאלות לעד בנוגע לדו"ח שרשרת התפוסים (נ/3) התברר, כי ברשות העד קיים מסמך נוסף, שהוא צילום של הדו"ח המקורי ועליו הוספו בכתב ידו של העד שתי שורות נוספות לגבי פעולות שבוצעו בתפוסים בתאריכים 15.7.19, 16.7.19 (המסמך הוגש וסומן **ת/20** אך יוער, כי דומה שהיה עליו להיות מסומן במוצג מטעם ההגנה לאור נסיבות "גילוי"). במעמד זה הוצגה גם על ידי ב"כ המאשימה, כי בתיק המאשימה קיים המסמך **נ/3** בלבד ואין העתק של ת/20.

העד לא ידע להסביר את נסיבות כתיבת התוספת בת/20 (קרי, הוספת הערה על גבי צילום של נ/3 שעניינה הוצאת התפוסים על ידו ביום 15.7.19 (מועד חקירת הנאשם בתחנת אשקלון) והחזרתם ביום 16.7.19), ולא ידע להסביר מדוע המסמך לא תויק עם כלל המסמכים שהועברו לעיון המאשימה (ראו בעמ' 21 לפרוטוקול).

העד מסר, כי התפוסים הועברו אליו מהחוקר אלון קליין ביום 22.5.19, שישה ימים לאחר ביצוע החיפוש.

כן העיד העד, שמחסן המוצגים נמצא במשרדו. המטבעות צולמו על ידו ביום 14.7.19 במשרדו ולא הוצאו ממנו ועל כן לא נרשמה תנועה של המוצג בדו"ח השרשרת.

כן העיד, שמחסן המוצגים נעול ומאובטח ונגיש רק לו ולמנהל נוסף. כן העיד, שאין אפשרות לערבוב בין המוצגים שכן כל מוצג מוכנס לקופסא נפרדת ומסומנת, והקופסאות מסודרות על מדפים.

לא יכולה להיות מחלוקת אמיתית, כי אי העברת המסמך ת/20 לעיון המאשימה יחד עם כל המסמכים שבתיק מהווה פגם המלמד על היעדר קפדנות נחוצה באיסוף ובתיעוד המסמכים.

בנוגע לטענות נוספות שהועלו ביחס לפגם בשרשרת ובשמירת התפוסים, ראו גם ההתייחסות שלהלן.

אך יצוין כבר כעת, כי לא מצאתי כי נפל חשש אמיתי שמא הפריטים שנתפסו אינם הפריטים לגביהם נכתבה חוות הדעת או שאינם הפריטים שהוצגו בבית המשפט. זאת, בפרט ובעיקר, מאחר שהנאשם עצמו זיהה את התפוסים ואישר את מקורם וזאת הן בחקירותיו והן בבית המשפט.

בנוגע לת/20 יצוין עוד, כי התיעוד בכתב ידו של העד משקף את הוצאת המוצגים על ידי העד עצמו מארון המוצגים לצורך חקירת הנאשם בתחנת אשקלון והחזרתם.

עדות עוזי רונשטיין

29. העד הוא חוקר ברשות. העד איתר "פוסטים" ב"פייסבוק" שכתב הנאשם בקבוצת "האספן-אספני מטבעות עתיקים", בה הוא חבר משנת 2018 וכן איתר שינוי באחד מהם, כפי שפורט לעיל (ת/22, ת/23). העד אישר, שלו מצא "פוסטים" רלוונטיים נוספים היה מצוין זאת במזכרו.

עדות אלון קליין

30. העד הוא עובד הרשות ומשמש כמפקח איזור השפלה.

העד כתב את המזכר ת/5 שעניינו אירוע מיום 26.2.19 במהלכו נקרא לשטח שמורת הטבע חולות ניצנים בשל נוכחות אדם החופר במקום ומבצע חיפוש באמצעות גלאי מתכות בשטח השמורה. עם הגעתו למקום איתר סימני חפירה. ברכב נמצאו גלאי מתכות ואת חפירה. תועד מ.ר. של כלי הרכב וכן צורפה תמונה של החשוד עם גלאי המתכות (העד הבהיר בעדותו שצילם אותה פקח רשות הטבע והגנים שזימן אותו). ב"דקירת נ"צ" מצא שאיננו נמצא בתחומי אתר עתיקות מוכרז ולכן הוחלט להסתפק באזהרת החשוד לגבי איסור שימוש בגלאי מתכות באתרי עתיקות. המזכר תועד ברישומי רשות העתיקות.

העד השיב בחקירה הנגדית שעל פי ניסיונו סימני החפירה שמצא הם טריים וכן סימן על גבי הצילומים שבדי חרסים הנראים בבירור.

כמו כן השיב, שעל פי היכרותו את השטח הצילומים שצילם נמצאים מטר-שניים מהמקום בו צולמה מכוניתו של הנאשם.

31. העד העיד, כי בתאריך 22.3.19 התקשר אליו חקלאי מאשדוד שהוא רואה אדם מחפש עם גלאי מתכות למרגלות תל אשדוד. החקלאי צילם את המכונית. העד שלח למקום עובד שלא ראה דבר במקום. למחרת, הגיע בעצמו למקום ובסריקה מצא סימני חפירה, צילם אותם, "דקר" את נקודת הציון ותיעד אותה, וכן בבדיקת מספר הרכב בצילום הבין שמדובר במי שמוכר לו מאירוע קודם, מספר שבועות קודם לכן והוא הנאשם. העד הבהיר, שהמקום אליו הפנה החקלאי מוכר לו מעבודתו ומהיכרותו עם השטח. העד גם מסר שמדובר באתר שבעבר נתפסו בו מחפשים אחרים ושברי חרסים נראים על פני כל השטח. כן הוגשו במעמד העדות (וגם בעניין זה שרירה ותקפה הערתי שלעיל לגבי תיק המוצגים) זכ"ד **ת/23**, אסופת צילומים **ת/24** ואסופת מסמכים ובה נ"צ, מפות ותצ"א **ת/25**. העד אישר, במסגרת החקירה הנגדית, שהחקלאי מזרחי לא ראה את הנאשם חופר וגם לא דיווח על אתר חפירה בזירה.

הבקשה לצו החיפוש

32. בנוסף, העד פנה לבית המשפט ביום 10.4.19 בבקשה לקבלת צו חיפוש בבית הנאשם (**ת/6**) וקיבל את הצו על סמך מסמכים שצוינו בהחלטת בית המשפט. במהלך החקירה הנגדית של העד הוצגו לו המסמכים **נ/6** שהועברו לעיון בית המשפט וסומנו על ידו, כתמיכה לבקשה למתן צו החיפוש.

הועלו טענות והתנגדויות מצד ב"כ הנאשם בנוגע לתקינות ההתנהלות החל מצילום הנאשם במקום על ידי פקח הרשות, עובר לאיסוף התמונה על ידי העד וכן שמירתה במסמכי הרשות. בחנתי את הטענות כפי שהועלו במעמד הדיון (במספר מקומות) וכן לאורך הסיכומים. טענות אלה השליכו גם לטענות בנוגע לתקינות הפניה לבית המשפט בצו החיפוש, שנטען שהוא לא כדן ועל כן יש לקבוע כי מדובר בחיפוש בלתי חוקי ולפסול את כל תוצריו.

33. לאחר בחינת הטענות על היבטיהן השונים, דינן להידחות הן מבחינה העובדתית והן מהבחינה המשפטית:

לא מצאתי כל פסול בכך שהנאשם צולם על ידי פקח הרשות, במקום ציבורי בשטח שמורת הטבע, בעת שהתעורר על ידו חשד לביצוע עבירה במקום. על פי הראיות שהוגשו (וב"כ הנאשם לא ביקש לזמן את הפקח לעדות), בשל החשד שהתעורר אצל הפקח עקב התנהגות הנאשם בשטח שמורת הטבע, קרא לנציג רשות העתיקות וכן צילם את הנאשם. לא מצאתי, כי הופרה איזו מבין הוראות הדין במעשה זה.

בהמשך לכך, העד הגיע למקום, ביצע מספר פעולות חקירה לרבות שיחה עם הפקח, קבלת הצילום מידיו, בדיקת המיקום, ונמצא, כי לא מדובר בשטח אתר עתיקות מוכרז, ולאחר התייעצות עם הממונים עליו הסתפק באזהרת הנאשם

בלבד.

פעולת העד בשטח היתה תקינה, כמצופה מתפקידו, ולא מצאתי כי נפל בה פגם.

אין כל פגם גם בהעברת התיעוד בנוגע לפעולות חקירה שביצע העד במקום, לתיק במשרדי הרשות. לא ברור על יסוד מה נטען, כי היה על העד להשמיד את המסמכים המתעדים פעולות שביצע במסגרת תפקידו. אף היא נראית כפעולה שגרתית במסגרת תפקידו ולא ברור על יסוד מה נטען, כי היה על העד להשמיד את המסמכים שנאספו במסגרת תפקידו, או לא לתעד את מעשיו מלכתחילה.

לולי תועדו הפעולות ולו הושמדו, דווקא אז היה מקום לבוא בטרוניות אל העד (וראו גם להלן טרוניותו המוצדקת של ב"כ הנאשם בנוגע לאי תיעוד פעולת חקירה מצדו של הפקח יואב, ומשמעות המחדל לגבי קביעת הממצאים בנוגע לאירוע מיום 22.3.19 ולא מצא דבר).

אף לא מצאתי כל פגם בכך שבעקבות תיעוד רכבו של הנאשם בזירה נוספת זמן קצר לאחר מכן, העד קישר בין שני האירועים ונעזר במסמכים שנאספו באירוע מחודש פברואר. מדובר בפעולה מקצועית בסיסית של איש מקצוע ברשות אכיפה. ממילא, ובהתאם לדין, לו החליטה המאשימה לפתוח את התיק שנסגר, ולכלול את האירוע מחודש פברואר בכתב האישום שבפניי היה הדבר תקין ובגדרי סמכותה.

לא נמצא כל פגם בהתנהלות הרשות בפניה לקבלת צו החיפוש ובצירוף חקירת החקלאי שזיהה את הנאשם, על פי התמונה שצולמה בפברואר בניצנים, כמי שחפר וחיפש באיזור תל אשדוד. לו עמדה בפניי מחלוקת כלשהי לגבי עצם קרות האירוע היה מקום לדון בשאלה האם מדובר בזיהוי מספיק אם לאו. אך הנאשם אישר את האירוע. פעילות בלתי חוקית ודאי שלא היתה כאן ולא יכולה להיות מחלוקת אמיתית, כי בקשה לצו חיפוש ניתן להוציא גם על סמך ראיות בלתי קבילות (כגון, ידיעה מודיעינית). ודאי, שהודעת העד והזיהוי על פי תמונה הם קבילים. משכך, הדיון הארכני בסוגיה הוא בבחינת מהומה רבה על לא דבר.

כל המסמכים שבנ/6 הם מסמכים קבילים, שנאספו בדרכים חוקיות והם משקפים את המצב הראיתי המדויק כפי שהיה בפני הרשות. על סמך המסמכים בית המשפט מצא כי קיימות תשתית ראיתית ועילה מעוצמה מספיקה למתן צו. גם בבחינה בדיעבד מסקנתי זהה.

בנסיבות אלה לא מצאתי כל פגם או פסול בהתנהלות הרשות בכל הקשור לאירוע מחודש פברואר ובהליך להוצאת צו החיפוש וכל הטענות בנושא זה נדחות.

34. העד השתתף בחיפוש בבית הנאשם וכתב את הדו"ח ת/7 ורשם את המוצגים שתפס ת/8.

החיפוש במכונית

בנוגע לאופן עריכת החיפוש בבית הנאשם הועלו טענות שונות שיידונו גם להלן. טענה עיקרית שהופנתה לעד נוגעת לכך, שצו החיפוש לא כלל רשות לחפש גם ברכבו של הנאשם. העד השיב, כי להבנתו צו חיפוש לבית כולל גם את "מכלול הבית" לרבות כלי הרכב שחנה ליד הבית ולכן הורה על ביצוע חיפוש זה.

טענה "משפטית" זו אינה טענה דיון והכרעה בתיק שבפניי. זאת, מאחר שבכל מקרה בנסיבות העניין לא נפל פגם בהחלטה בחיפוש במכונית, לאור ממצאי החיפוש שבבית ולאור החשד המוקדם, המגובה בראיות, לקיומו של גלאי מתכות שבוצעה בו עבירה (שאכן נתפס במכונית). גם אם אקבל את טענת ב"כ הנאשם כי הצו המקורי שהוצא אינו כולל, מני ובי גם סמכות חיפוש במכונית, הרי שסמכות זו קמה ונוצרה בד בבד במהלך החיפוש החוקי בבית.

מסקנה זו מתבקשת גם מתכליתן של החלטות בתי המשפט בהן נפסלו תוצרי חיפוש ללא צו, בהיעדרו של "חשד סביר" (ראו והשוו, למשל: ת"פ (ת"א) 15203-10-15 מ"י נ' גבאי (פורסם במאגרים, 29.3.17) והאסמכתאות המובאות שם; תפ (ב"ש) 20481-06-13 מ"י נ' אסייג (פורסם במאגרים, 11.2.14) והאסמכתאות המובאות שם).

35. העד אישר שבחדרו של הנאשם נמצאו קופסאות, במראה דומה לצילומים שהוצגו לו **נ/7** שהוצהר שהנאשם צילם אותם. צילומים אלה מתעדים קופסאות ובהם חלקי מתכת וחפצים שונים, לגביהם הנאשם העיד שהם תוצרי החיפוש שביצע בעזרת גלאי המתכות במקומות שונים. בחלק מהקופסאות נראים חפצים ממוינים (תרמילי תחמושת, מטבעות, פקקים, תכשיטים). העד העיד, שהתמקדו בעת החיפוש **בקופסא אחת שהיו בה הפריטים** שנתפסו לאחר מיונם. העד מסר, שבמכונית נתפסו הגלאי ואת החפירה.

העד מסר שהוא עצמו ועובד נוסף של הרשות "הלל" מיינו את כלל החפצים והוא הניח את החפצים שתפס בתוך שקית שנשמרה אצלו.

36. בהתייחס להעברת המוצגים למשרדי הרשות בירושלים העד לא ידע לומר בוודאות האם הוא, או אילן (ע"ת 5) העבירו את התפוסים לירושלים לידי דר' קליין. העד מסר, שלחדר המוצגים שהוא חלק ממכלול משרדו של דר' קליין, נכנסים פקחים בליווי של דר' קליין.

גם בעניין זה מדובר בהתנהלות בלתי יסודית באופן מספק שיש להעיר עליה, גם אם אין בה להקים ספק בזהות התפוסים. העד אמור היה לתעד כל פעולה שביצע בתפוסים מרגע תפיסתם ועד העברתם ואם לא עשה כן - מדובר בפגם. במקרה זה, העד לא זכר מה עשה, ואין לבוא בטרוניות אל זכרוננו של העד בחלוף הזמן, אך בדיוק בשל כך יש לתעד באופן מדוקדק כל פעולת חקירה חשובה שבתיק (אך ראו נ/3 שם תועד על ידי העד איתן קליין שקיבל את התפוסים מידי של העד אלון, וכן העיד על כך בבית המשפט - עדות שלא נסתרה).

עדות אילן חדד

37. העד הוא עובד הרשות.

העד השתתף בחיפוש וכתב דו"ח **13/ת** ולפיו בוצע חיפוש ברכב המשפחה ונמצאו בו גלאי מתכת, את חפירה וקופסא עם מטבעות.

כמו כן בחדרו של הנאשם נמצאו מספר קופסאות עם מטבעות וחפצי מתכת ובהם **זוהו 12 מטבעות עתיקים, שברי צמיד ומשקולת**. העד הסביר, שגם הקופסא שנמצאה במכונית הוכנסה לתוך הבית. הקופסאות רוכזו על שולחן האוכל ובוצע מיון של העתיקות מכלל החפצים. חפצים עתיקים נתפסו ויתר הדברים הושארו במקום.

במסגרת החקירה הנגדית העד אישר, שאינו יודע להפריד בין מה שנתפס במכונית למה שנתפס בבית והיה ערבוב בין הדברים. במענה לשאלות הסניגור העד אישר, שהקופסאות אותם מצאו נראו בדומה לצילומים בנ/7, והכילו בחלקם "זבל" אבל הרוב היו מטבעות. כן אישר העד, שבנוגע למטבע אחד או שניים מבין התפוסים הנאשם ציין במעמד החיפוש, שקנה אותו באיביי.

38. העד התייחס גם לחדר המוצגים במשרדי הרשות, תיאר שמדובר בחדר גדול עם מדפים ממוספרים ועליהם מסודרים המוצגים. בנוסף בחדר זה נמצא ארכיב תיקים ישנים. העד מסר, שלהבנתו לכלל המפקחים ביחידה יש גישה לחדר זה-בסה"כ 9 אנשים (7 מפקחים, מנהל וסגן). החדר לא נמצא בתוך משרדו של דר' קליין אלא בסמוך לו. המפתח לחדר נמצא במשרד ועובדי היחידה הנ"ל יכולים לקחת את המפתח ולהיכנס לחדר.

עדות אלירן כהן

39. העד הוא שוטר שהשתתף בחיפוש וכתב את **14/ת** ולפיו בחיפוש בחדר נמצאו כל מיני מטבעות משקולות ושברי צמידים ולאחר סינון נציגי רשות העתיקות תפסו מספר פריטים. לאחר מכן במכונית נמצאו גלאי מתכות ואת חפירה שנתפסו גם הם. העד הבהיר, שנכח בחיפוש כרשות המבצעת את הצו. הוא עצמו הביא לשולחן הסלון את מה שנציגי הרשות אמרו לו להביא והם סיננו את הדברים. הוא עצמו ביצע גם את החיפוש במכונית ובו נמצאו את חפירה וגלאי מתכות. העד לא אישר את הטענה שמהרכב הוצאה גם קופסא. העד עמד על כך שכל הפריטים שהובאו לשולחן האוכל נתפסו בחדרו של הנאשם.

אופן ביצוע החיפוש והתפיסה

40. כאמור, נוכח הכרעתי שלעיל לגבי חוקיות החיפוש במכונית, אי ההתאמה שבין עדותו של העד **חדד** לעדים **כהן וקליין** אינה טעונה הכרעה.

ואולם, בהתחשב בעדותו של השוטר כהן (שאיננו עובד הרשות) שהעיד שהוא עצמו ביצע את התפיסות ואת העברת החפצים מחדרו של הנאשם ומהמכונית לתוך הבית ועמד בתוקף על כך שכל הפריטים שנתפסו הובאו מחדרו של הנאשם, מלבד את חפירה וגלאי מתכות שנמצאו במכונית, מסתברת יותר האפשרות כי העד חדד טעה בפרט זה. מכל מקום, גם על פי המזכר שכתב העד חדד, הפריטים שנתפסו נמצאו בקופסאות שבתוך החדר. בנוסף, הדברים עולים גם מאמרות הנאשם עצמו.

41. בד בבד, שלושת העדים אישרו, כי התמונות נ/7 משקפות את האופן שבו נמצאו חפצים בחדרו של הנאשם, קרי:

עמוד 20

קופסאות רבות ושונות ובתוכן חפצי מתכת רבים ושונים - מפקקי בקבוקים ועד מטבעות שמישים, חלקי צינורות, מפתחות, חפצי נוי, תכשיטים ועוד. חלק מהקופסאות מכילות פריטים "ממוינים" על פי סוג וחלק נראים כתפוזות אקראיות.

העדים תיארו באופן דומה גם את האופן בו בוצעו המיון והתפיסה: כל הקופסאות הובאו מחדר השינה והונחו על שולחן האוכל והעד קליין, יחד עם אדם נוסף, מיינו מהקופסאות פריטים תפוסים. החיפוש והתפיסה לא תועדו בצילום או באמצעי אחר; הקופסאות עצמן לא נתפסו ולא סומנו; אף לא תואר בכתב היכן נתפס כל פריט ומתוך איזו קופסא נתפס.

במצב דברים זה, תגובת הנאשם בחקירתו, כשהוצגו לו המטבעות ה"לא נקיים" בחקירתו (וראו האמור לעיל לגבי הערת בית המשפט מעיון בתפוסים במעמד הדיון) שהם לא נראים כמטבעות אלא הם היו "בקופסא עם הזבל", לא נשללה. האופן הבלתי סדור, ושאינו מתועד דיו, שבו בוצעו המיון והתפיסה מנע, הלכה למעשה, מהנאשם ראייה שהיתה עשויה לתמוך בגרסתו בנוגע לפריטים שאינם מזוהים באופן בלתי אמצעי. במצב דברים זה, אין מנוס אלא להניח לזכות הנאשם, שאכן הפריטים הללו, סווגו על ידי הנאשם כ"זבל" ולא מוינו לפי סוג, ולא הונחו בנפרד באופן היכול ללמד על היסוד הנפשי של הנאשם ביחס לאותם פריטים. קרי, מודעותו, או לכל הפחות חשדו, כי מדובר בפריטים "עתיקים". אם אכן פריטים אלה סווגו על ידי הנאשם כ"זבל" והונחו "בקופסא עם הזבל", הדבר יוצר לכל הפחות ספק סביר בנוגע לפריטים אלה.

לא כך בנוגע לפריטים האחרים ובסה"כ ארבעה מטבעות הניתנים בבירור לזיהוי כמטבעות שאינם בני תקופה זו. הנאשם קשר את עצמו ל 2-4 מתוכם במפגיע כאמרותיו השונות (בגרסאות משתנות) כמטבעות עתיקים ולכל הפחות עצימת עיניים (חשד לכך המהווה תחליף למודעות).

עדות יואב מזרחי

42. העד גבה את אמרת הנאשם הראשונה ביום 19.5.19 ת/1 וכן גבה מהנאשם אמרה ביום 15.7.19 ת/2. כמו כן העד נתבקש על ידי אלון קליין לבדוק פעילות חשודה ביום 22.3.19, לאחר שקליין קיבל על כך מידע. העד יצא למקום על פי הכוונתו של העד קליין ולא איתר דבר חריג. העד לא תיעד את פעולתו, ולא ראה לנכון לעשות כן שכן הפעולה לא הולידה דבר.

43. העד אישר שבתום חקירת הנאשם, שאל את הנאשם אם ברצונו להוסיף דבר מה, השיב בחיוב והחל לדבר. הוא החל לתעד את הדברים ואז הפסיק את דברי הנאשם ואמר לו שהדברים אינם קשורים לחקירה. דברי החוקר לנאשם צוינו גם הם בסוף החקירה. העד הסביר, שהנאשם העלה טענות לגבי התנהלות רשות הטבע והגנים ועניינים נוספים שמבחינתו לא היו קשורים לחקירה עצמה. העד לא זכר מדוע לא קיבל מידי הנאשם את אישור ההחזקה של גלאי המתכות (שאיתן קליין כן קיבל מידי בהמשך) ומסר כי לדעתו העניין איננו רלוונטי, שכן לא עצם החיפוש עם הגלאי מהווה עבירה. בעניין זה יוער, כי אמרת הנאשם בחקירתו לגבי המועד שבו רכש את הגלאי תועדה.

44. העד אישר, שהחל לחקור את הנאשם במועד השני אליו זומן. בשלב מסוים, הנאשם הפסיק להשיב לשאלות ודרש להחליף חוקר. לדבריו, אינו יודע מדוע. לדבריו, איפשר לנאשם להתייעץ עם עו"ד כשביקש לעשות כן בתחילת

החקירה ואף יצא מהחדר לשם כך. בהמשך, החקירה נמשכה על ידי החוקר קליין, ואיתו הנאשם שיתף פעולה.

התנהלות העד קליין

45. ב"כ הנאשם מלין על התנהלותו של העד ועל יחסו כלפי הנאשם. לאחר בחינת הדברים מצאתי, כי יש מקום להערה אחת בנוגע להתנהלותו של העד:

העד ביצע פעולת חקירה שקשורה לתיק ולא תיעד אותה, ביום 22.3.19: מדובר בביקור בזירה המכונה בכתב האישום "למרגלות תל אשדוד" וזאת בעקבות מידע שהתקבל מחקלאי במקום (וראו גם עדות קליין שלעיל). העד הגיע למקום וחיפש בו על פי הכוונתו של קליין. פעולה זו לא העלתה כל חשד לביצוע עבירה. גם אם באותו הרגע העד לא סבר שנחוץ תיעוד של מעשיו, שכן לא מדובר בפעולה קונקרטית אותה ניתן לשייך לתיק מסוים, הרי שגם לשיטת העד, ודאי לשיטת הגורם הממונה על החקירה ברשות העתיקות, נוכחו בנחיצות הדבר בהמשך, עם ההחלטה לפתוח בחקירה. כאמור, אף נגבתה הודעה מאותו חקלאי, נאסף צילום של המכונית במקום. בנסיבות אלה, היה על העד, **לכל הפחות**, להעלות את הדברים על הכתב בדיעבד באופן מפורט ובאופן שכולל את המיקום המדויק של החיפוש שביצע על מנת שניתן יהיה להשוותו עם ביקורו של העד קליין במקום, למחרת היום ומצא במקום חפירות אותן הוא מייחס לנאשם.

עניין זה לא בורר בפניי על ידי המאשימה עד תום. בסופו של דבר, במצב הראיות שבפניי כיום, **לא ניתן לשלול את האפשרות, כי עד זה חיפש באותו המקום שבו חיפוש גם העד קליין למחרת היום. הדבר אף מתבקש לכאורה לאור עדותו הנחרצת של העד קליין, כי מכיר היטב את השטח והבין בדיוק היכן התרחש האירוע ולאור דברי העד מזרחי, כי חיפש במקום שאליו כיוון אותו העד קליין.**

בנסיבות אלה, נוצר ספק של ממש שמא החפירות אותן צילם העד קליין למחרת היום לא בוצעו על ידי הנאשם יום קודם לכן.

בהקשר זה יש להביא את גרסת הנאשם לגבי מעשיו באותו היום. הנאשם העיד (מעמוד 85) שבאותו היום הלך לטייל עם בת הזוג שלו, בשטחים החקלאיים הסמוכים לביתו, מקום בו לא היה בעבר. לדבריו, הוציא את גלאי המתכות מהמכונית וחיפש בשטח הפתוח במשך מספר דקות, לא מצא דבר וחדל. הנאשם אישר חיפוש על פני השטח ולא אישר שימוש באת חפירה באותו מעמד עצמו.

46. מוטב היה לו קיבל העד מידי הנאשם מסמך (תיעוד לגבי מועד רכישת הגלאי) שביקש לצרף לחקירה ולא היה נגרם כל נזק לו הפגין העד בעניין זה יתר סבלנות ואורך רוח כלפי הנאשם, על אף סגנונו הארכני כפי שגם בית המשפט התרשם היטב. עם זאת, טענתו העובדתית של הנאשם תועדה ולא הוחסר ממנה. גם טענותיו הארכניות של הנאשם בתום החקירה תועדו, וכן החלטת החוקר להפסיק את מונולוג הנאשם מחוסר רלוונטיות, לדעתו, תועדה. משכך, לא נגרע דבר מהותי מהגנת הנאשם, טיב ואופי החקירה משתקפים היטב בכתובים, ואין כל טענת הגנה שנטען או שנקבע לגביה, כי הנאשם צריך היה להעלות באותו מועד ולא העלה ומשום כך הדבר נזקף לחובתו.

47. לא מצאתי פגם בהתנהלות החוקר בפתח חקירתו השניה של הנאשם. מדובר בחקירה אליה הוזמן הנאשם "מהבית" ולאחר שהחשדות הוצגו בפניו בחקירה הראשונה. זכותו של הנאשם להיוועץ עם עו"ד לא קופחה, וכעולה מדברי הנאשם עצמו בפתח חקירתו בפני החוקר קליין, נמצא כי הוא לא זכאי לייצוג ציבורי, והדבר אף בורר על ידו לאחר חקירתו הראשונה ועובר להגעתו לחקירה במועד השני.

"חוסר הכימיה" שבין הנאשם לעד משתקף בכתובים, ואולם אין לחשוד בפלילים זכות בחירה לגבי זהות החוקר והחלטת הנאשם להפסיק לשתף פעולה עם החוקר בדרישה להחלפתו נזקפת במקרה זה לחובת הנאשם. נכונות היחידה החוקרת להיענות לדרישתו הבלתי לגיטימית של הנאשם להחלפת חוקרו, כבר באותו מעמד, והמשך החקירה בידי החוקר קליין (שאז אכן נרשם שיתוף פעולה מצד הנאשם), מלמדת על הגינותה של היחידה החוקרת ולא ההיפך מכך.

עדות השוטר ולדימיר פוליאקובסק

48. העד הינו שוטר, בעל הסמכה כ"חוקר מיומן" שביצע חדירה למכשיר הטלפון של הנאשם לאחר קבלת הצו ובהתאם להנחייתו של החוקר קליין. העד נשאל שאלות משפטיות באופיין לגבי חוקיות התנהלותו של החוקר קליין בשלב קודם. העד לא ידע להשיב על שאלות אלה, שאכן לא היה מקום להפנות לעד זה ומרבית ה"שאלות" היו למעשה טענות שמקומן בסיכומים.

עדות הנאשם

49. להלן תובא תמצית עדות הנאשם בפניי, באותם עניינים שטרם נדונו לעיל והם רלוונטיים להמשך הדיון.

50. הנאשם העיד לגבי החיפוש והתפיסה בביתו, כי נתפסו חפצים שונים שנאמר לו שהם "עתיקות" ולדבריו הוא לא מבין בזה ולא ידע על כך.

הנאשם העיד שהוא "מחפש בים" ומרים כל דבר שמפעיל את הגלאי - גם אשפה, כדי שלא יפריע לו בהמשך וגם כדי לנקות.

הנאשם העיד על מועד ונסיבות רכישת גלאי המתכות, שאותו קנה לו אביו במתנה בפברואר 2019, כדי שלא יהיה תקוע בבית בעת שנשלל ממנו רשיונו. לדבריו, רצה למצוא זהב ולכך הגלאי מיועד. לדבריו גם מצא זהב בחיפושיו ואף מכר זהב שמצא מספר פעמים.

הנאשם אישר שהיה חבר בקבוצה בפייסבוק של מטבעות עתיקים, שנועדה להעלות מטבעות שהיו לו ולדבריו פרסם שם פוסטים בודדים (עמוד 93).

הנאשם הדגיש גם בחקירה הנגדית, שמחפש זהב בים, לרוב גם עם את חפירה, ופעמים בודדות חיפש גם במקומות שאינם בים. בהמשך מתאר מקומות נוספים בהם חיפש ולמעשה מפליג הרחק מגרסתו המקורית בשלב החקירה בדבר חיפוש "רק" בים (וראו למשל, מעמוד 136 לעדות).

הנאשם אישר שלא דיין בעניין מקומות חיפושיו בפניותיו לבית המשפט במסגרת ת/19, וגם במסגרת חקירתו ת/1(עמוד

(117).

הנאשם העיד, שאף שמחפש זהב, הוא אוסף כל מה שמוצא ואישר למעשה שגם אם זה עתיק נהג לקחת את זה את והיום יודע לא לקחת, הוא אינו מומחה ולכן גם אם "יש מצב" שהדברים עתיקים הוא אינו מומחה (עמודים 94-96).

במענה לשאלה לגבי התכתובת בנוגע למטבעות השיב, ש"אוסף מטבעות" (עמוד 130)

עדות בת הזוג של הנאשם דאז, הגב' שמחה גולימה

51. העדה תיארה את נסיבות הגעתה עם הנאשם למקום האירוע ביום 22.3.19, ותמכה בעדות הנאשם כי הגיעו למקום לבקשתה כי רצו לטייל. הנאשם הוציא את גלאי המתכות שהיה במכונית וחיפש. ידע שהוא מרבה לחפש בים. בעיקר בניצנים. מחפש זהב במטרה למכור אותו. לדבריה היא עצמה לא ראתה את הנאשם מוצא זהב ותיארה שהיה לוקח דברים מהבית שלו זורק על הרצפה "וכאילו" מוצא, וגם פעם הציג לה מטבע זהב כאילו מצא אותו אבל בעצם קנה אותו (נ/9). העדה לא ידעה על איסוף פריטים אחרים, לרבות מטבעות או טלפונים. הנאשם לא דיבר איתה על מטבעות עתיקים ולא על תליון או שרשרת.

עדות אביו של הנאשם

52. העד מסר שקנה לנאשם את גלאי המתכות כי הנאשם רצה לחפש זהב, לאחר שהנאשם התלהב מסרטונים שונים שראה. לנאשם לא היה לפני כן גלאי מתכות אחר. העד לא ידע לתאר דברים שהנאשם מצא או מכר, אבל הנאשם סיפר לו שמצא דברים שנופלים לאנשים. לא שמע על דבר מה יקר והרוויח מזה כסף. לדבריו "מבסוט" מזה שהנאשם עסוק בלחפש ויש לו תחביב.

המסגרת הנורמטיבית:

53. סעיף 9(א) לחוק העתיקות, שעניינו חיפוש במקרקעין לגילוי עתיקות, קובע:

"לא יחפור אדם במקרקעין לגילוי עתיקות, ולא יחפש עתיקות בכל דרך אחרת, לרבות שימוש במכשיר לגילוי מתכות, ולא ילקט עתיקות, אלא אם קיבל רישיון לכך מאת המנהל..."

סעיף 38 לחוק קובע:

"הנמצא באתר עתיקות כשברשותו...או בסביבתו הקרובה מצויים כלי חפירה ויש להניח כי זה מקרוב נעשתה בהם עבודת חפירה באתר, או שברשותו או בסביבתו הקרובה מצוי מכשיר לגילוי מתכות, חזקה שהתכוון לגלות עתיקות, אם לא הוכיח שלא היתה לו כוונה כאמור."

סעיף 3 לחוק, שעניינו אי הודעה על גילוי עתיקה, קובע:

"המגלה או מוצא עתיקה שלא בחפירה על פי רישיון לפי חוק זה, יודיע על כך למנהל תוך 15 ימים מהיום שגילה או מצא את העתיקה".

54. עיון בהוראות החיקוק מלמד, כי לצורך העבירה של חיפוש עתיקות לא נדרשת מציאת עתיקה בפועל ולא מדובר בעבירת תוצאה.

די בהוכחת מעשה החפירה או החיפוש מתוך מטרה לגלות עתיקות וכן די בליקוט עתיקות (קרי, פעולת ליקוט מודעת של עתיקות לגביה לא נדרשת כוונה מיוחדת).

55. כמו כן, במקרה של הימצאות בשטח אתר עתיקות מוכרז בסביבת כלי חפירה או גלאי מתכות קמה חזקה עובדתית בדבר התקיימות היסוד הנפשי והנטל עובר אל הנאשם להוכיח שלא התכוון לחפש עתיקות.

מטרות החיפוש של הנאשם

56. כאמור לעיל וכעולה מאמרותיו הרבות והשונות של הנאשם אישר, כי ביצע חיפושים רבים בעזרת גלאי מתכות, או בעזרת גלאי מתכות ואת חפירה גם יחד.

57. משלל אמרות הנאשם ניתן ללקט מקומות רבים בהם בוצעו החיפושים על ידו ובהם: חוף ניצנים, חולות ניצנים, חורשת ניצנים, חוף אשדוד, חוף אשקלון, בסביבת יישוב מגוריו ניצן, בשטחים חקלאיים שונים באיזור, וכן בשטח חקלאי מדרום לצומת "עד הלום".

58. כפי שכבר נקבע לעיל, אמרות הנאשם הראשונות בדבר חיפוש "רק בים" נסתרו בהמשך באמרות אחרות ונוספות של הנאשם ואין מנוס אלא לקבוע, כי הנאשם מסר בעניין זה גרסאות שונות, **סותרות ובלתי מתיישבות זו עם זו** באופן המערער את מהימנותו הכללית.

59. העובדה שהנאשם חיפש במקומות רבים ושונים, ולא רק בחוף הים, פוגמת בטענתו כי מטרת חיפושיו מציאת זהב. כך גם בנוגע לאישור הנאשם כי נעזר בחיפושיו באת חפירה באופן שאינו מתיישב עם ליקוט פריטי ערך שנפלו למטיילים או למתרחצים מזדמנים על פני החול בחוף הים, אלא מדובר בחפירה ממש.

60. הנאשם אישר, כי איתר בעזרת גלאי המתכות פריטי מתכת רבים מאוד, ולעניין זה השאלה האם נקט לשון הפרזה כשמסר בחקירתו את המספר 20,000 פריטים, או מדובר באלפי פריטים בלבד, אין צורך בהכרעה חג משמעית.

די בתיאור העדים שלעיל לגבי מראה חדרו של הנאשם ואישורם את הצילומים בנ/7 ותיאור הנאשם עצמו את מעשיו, על מנת להתרשם מעיסוק מרובה **מאד** בחיפוש ובאיסוף פריטי מתכת שונים ומאגרנות חריגה של הנאשם פריטים מכל סוג ומין בביתו.

בנוסף, לאגרנות החריגה, ניתן להתרשם מגרסת הנאשם ומראיות ההגנה עצמן, מעיסוק עמלני חריג במיון, בדיקה ובחינה של חלקי מתכת שונים, מסוגים שונים והנאשם העיד בעניין זה שניסה לנקות ולברר את פשרת של חלקי מתכת בלתי מזוהים.

כן ניכרת התמצאות מרובה ופרטנית של הנאשם בתוצרי חיפושיו אלה והיכרות עם פרטי פריטים המיוחסים לו.

61. מבחינה זו, מכלול הראיות וההתרשמות מהנאשם אכן אינם מצביעים על כך, שהנאשם התמקד בחיפושיו בעתיקות **דווקא** ואין מדובר בשודד עתיקות מוכוון מטרה. אך גם טענת הנאשם שהיה אספן זהב מוכוון מטרה דינה להידחות.

הנאשם חיפש הכל ואסף הכל - מאשפה חסרת ערך ועד פריטים שסבר (או קיווה) שהם בעלי ערך רב. לעניין תקוות הנאשם להתעשר ממציאותיו הנאשם אכן לא בחל לא בזהב ולא במטבעות עתיקים.

בסופו של דבר, המסקנה המתחייבת ממכלול הראיות היא, שהנאשם לא כיוון את חיפושיו **רק** לחיפוש עתיקות ואולי אף לא **בעיקר** לחיפוש עתיקות, אך הוא בהחלט כיוון את חיפושיו **גם** לחיפוש עתיקות. בהקשר זה, אפנה גם להודאת הנאשם בחקירתו הנגדית, שהיה "אספן מטבעות".

62. בנוסף, ובה בעת, הנאשם אישר בעדותו במפגיע, שליקט כל דבר וליקט גם פריטים שנראו לו עתיקים, או נחשדו על ידו ככאלה ואסף אותם לביתו. כאמור, הנאשם גם העיד שפעל לנקות ולברר פשר דברים שליקט. די בכך כדי לקיים באופן מלא את הנדרש בעבירה בחלופה של "ליקוט" עתיקות.

63. כאמור, הוכח, כי הנאשם גילה עניין במטבעות עתיקים, וזאת **גם לשיטתו** עוד לפני פברואר 2019 (שאז נרכש גלאי המתכות התפוס) ולעניין זה העובדה שמדובר ב"פוסטים בודדים" וב"התכתבויות בודדות" אינן מסייעות לנאשם. המדובר בראיות ברורות התומכות בטענה לגבי היסוד הנפשי הן בנוגע לעבירה של חיפוש עתיקות והן בנוגע למודעות הנחוצה בגין העבירה של אי גילוי.

לעניין זה אחזור ואדגיש את גרסת "איביי" שנדחתה מכל מכל ואת נסיבות השינויים בפוסט ב"פייסבוק" שלפחות לגבי האחרון שבהם - לאור הזמן שבו בוצע ותוכן השינוי - אין מנוס מהקביעה, כי מדובר בפעולה שנועדה להסוות את מעשיו של הנאשם ואת העובדה, שהמטבע האמור (שנתפס בחיפוש) נמצא על ידי הנאשם בניצנים ולא נרכש באיביי. כאמור, גרסאותיו העובדתיות של הנאשם בעניין זה ונסיבות הסבריו הרשימו כבלתי מהימנות לחלוטין ואין מנוס מהמסקנה כי מדובר בלהג חסר בסיס עובדתי.

64. כך גם בנוגע ל"גרסת אבי ביטון" שנדחתה כבלתי מהימנה ושנמסרה, כאילתור, על מנת להסוות תיעוד ברור של מטבעות עתיקים (או לפחות שנחשדו גם על ידי הנאשם עצמו ככאלה) ברשותו של הנאשם עובר לפברואר 2019. מדובר במטבעות שגם לא נמצאו בחיפוש וגרסת "אבי ביטון" הומצאה, למעשה, על ידי הנאשם כדי להסביר את היעלמם. הנה כי כן, הראיות הברורות מלמדות על הימצאות מטבעות עתיקים ברשות הנאשם, תיעודם, והתעניינות בהם, עובר לפברואר 2019 (וראו להלן לגבי גלאי המתכות).

בהיעדר גרסה סבירה ומתקבלת על הדעת אחרת כיצד הגיעו מטבעות אלה לחזקת הנאשם, נותרה האפשרות הפשוטה והמתבקשת, כי נאספו על ידי הנאשם בחיפושיו הרבים.

65. בשונה מן הנטען, לא מצאתי כי עדות הגב' גולימה סייעה לנאשם בהגנתו: מעדות העדה לא ניתן היה להבין שחיפוש הנאשם אחר זהב אחר נשאו פרי בפועל ועלה מעדותה פער בין הצהרות ותקוות הנאשם להתעשרות מחיפושיו ובין המציאות. מנגד, העדה לא תמכה בעדותה גם בעניינים עובדתיים שהנאשם עצמו טען והפגין כגון אספנות של מטבעות ושל שלל חפצי מתכת אחרים ובאופן שאף מעורר תמיהה האם כלל שהתה בחדרו שבו הוצבו קופסאות על גבי קופסאות של פריטים, כטענת ההגנה עצמה. בנוסף, העדה אישרה כי הנאשם נהג לחפש בניצנים

וכן בחוף אשקלון - ובכך תמכה בראיות המאשימה לעניין תחולת החזקה.

גלאי המתכות

66. הצדדים הכבירו מילים בנוגע לאמרות הנאשם השונות בנוגע לעלותו של גלאי המתכות. אכן, בעניין זה נרשמו אי התאמות בין אמרות הנאשם השונות ובין אמרות אלה לעדות אביו (קבלה לא הוצגה).

זאת, בדומה לאי התאמות ולגרסאות שונות ומשתנות מצד הנאשם כמעט בנוגע לכל עניין עובדתי שהתעורר בחקירה או במשפט - בין אם הוא עיקר או טפל, מהותי או שולי. נראה, כי ארכנות בדיבור ולהג מרובה, בלתי סדור ובלתי עקביים מאפיינים את הנאשם באופן כללי ובית המשפט התרשם מכך כבר מהדיון הראשון בבית המשפט עוד בטרם הסדרת ייצוגו וכלה באחרון דפי ההשלמות לסיכומים שהוגשו.

לא מצאתי, כי בשאלת עלותו של גלאי המתכות, נחוצה קביעת ממצא כזה או אחר.

67. לא הוצגה ראיה לסתור את הטענה, המגובה בתיעוד, כי הגלאי שנתפס נרכש בחודש פברואר 2019. אין בכך כדי להשליך על מידת ההתעניינות של הנאשם במטבעות עתיקים והחזקתו במטבעות עתיקים (גם לשיטתו) עוד קודם לתאריך זה. כשלעצמי, האפשרות כי כמות החפצים אותם אגר הנאשם כתוצאה מחיפושיו נאספה כולה מפברואר 2019 ועד מאי 2019 היא בלתי מתקבלת על הדעת ובלתי נתפסת ממש. לא יכול להיות ספק אמיתי, כי פעילותו האקטיבית של הנאשם בחיפושים ובליקוט עתיקות החלה עוד לפני פברואר 2019 וזאת על סמך כמות הפריטים הנאספים בלבד (בנוסף להתעניינות האינטרנטית שגילה בתחום עוד קודם).

השאלה האם היה לנאשם גלאי מתכות קודם, שלו או של אחר או אם ביצע חיפושים בשטח באמצעים אחרים, ולא באמצעות גלאי מתכות לא הוכחה בפניי אך גם אינה נחוצה לצרכי הכרעה נוכח כל המפורט לעיל ובהיעדר הסבר או ממצא סביר, אמין וקוהרנטי אחר לראיות שהוצגו.

68. יוער עוד בהקשר זה, כי הנאשם העיד שאביו רכש עבורו את גלאי המתכות כדי שיהיה לו עיסוק בזמן שהיה בשלילת רישיון. לא הוצגה אסמכתא בנוגע לתקופת השלילה של הנאשם אך יתמה הקורא וישאל הכיצד הדבר מתיישב עם עדות הנאשם (ואביו), בד בבד, שהשתמש בגלאי המתכות בעיקר בחיפושים בחוף הים, לשם הגיע במכונית ממקום מגוריו ותיעודו הברורה בשתי זירות אליהן נהג במכונית.

התקיימות החזקה

69. כפי שהוצג לעיל, סבורני כי המאשימה עמדה בנטל המוטל עליה להוכיח את כל יסודות העבירה המיוחסת לנאשם לעניין חיפוש עתיקות, גם ללא החזקה הראייתית החלה על הימצאות עם כלי חיפוש בשטח אתר עתיקות מוכרז.

70. האמור להלן הוא, איפוא, בבחינת מעבר לדרוש: כאמור לעיל, לכל הפחות בנוגע לחוף אשקלון ולנקודת הטריאנגולציה (ניצנים) הוכח על פי אמרות הנאשם עצמו, כי ביצע פעולות חיפוש מרובות עם גלאי מתכות. די בכך, כדי להקים לחובתו את החזקה המעבירה אליו את הנטל להוכיח **שלא היתה לו כוונה**. הנאשם לא עמד בנטל זה כלל וכלל.

סוף דבר

71. נוכח כל אמור לעיל, אני קובעת כי יש להרשיע את הנאשם בשתי העבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

72. בכל הנוגע לעבירה של אי הודעה על גילוי עתיקה, אני מזכה את הנאשם מחמת הספק בנוגע לשמונה מטבעות, שני שברי צמיד ומשקולת. המדובר בספק ביחס ליסוד הנפשי של הנאשם בנוגע לפריטים אלה, הנובע מאופן ביצוע הליך המיון והתפיסה בבית הנאשם.

ניתנה היום, כ"ג כסלו תשפ"א, 09 דצמבר 2020, בהעדר הצדדים.